

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

CELJE – LJUBLJANA

KARLA PACEK: POT LJUBEZNI SKOZI ČAS. ZGODOVINA SLOVENSKE PROVINCE
DRUŽBE HČERA KRŠČANSKE LJUBEZNI – USMILJENK 1919–2019

Podatki o knjigi

- Naslov: Pot ljubezni skozi čas
- Podnaslov: Zgodovina Slovenske province Družbe hčera krščanske ljubezni – usmiljenk 1919–2019
- Avtor: Karla Pacek
- Zbirka: Redovništvo na Slovenskem 7
- Velikost: 165 mm x 235 mm
- Vezava: mehka z zavihi
- Število strani: 424 + 32 barvna priloga
- ISBN: 978-961-6844-80-2 (Teološka fakulteta)
- ISBN: 978-961-278-458-4 (Celjska Mohorjeva družba)
- Cena: 25 €
- Založnik: Teološka fakulteta UL – Inštitut za zgodovino Cerkve, Hčere krščanske ljubezni svetega Vincencija Pavelskega – usmiljenke, Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2019

Kontakt

Uredništvo

T 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Zveste služenju ubogim iz ljubezni

Zgodovina Slovenske province Družbe hčera krščanske ljubezni – usmiljenk izhaja v jubilejnem letu 2019, ko provinca obhaja stoletnico obstoja. Knjiga je namenjena počastitvi jubileja in seznantitvi širše javnosti tako z zgodovino Slovenske province kot z delom in življenjem sester usmiljenk, živečih v sestrskih skupnostih vse do danes.

Uvodni predstavitvi okoliščin nastanka Družbe v Franciji 17. stoletja in njunih ustanoviteljev, sv. Vincencija Pavelskega in sv. Ludovike de Marillac, sledi kratka predzgodovina Slovenske province z izvorom v Graški provinci. Prelomnico in nov začetek predstavlja leto 1919, ko je bila ustanovljena samostojna Jugoslovanska provinca, ki sedanje ime nosi od leta 1992. Osrednji del monografije je namenjen pregledu dejavnosti sester v zdravstvenih, socialnih, vzgojno-izobraževalnih, karitativnih in pastoralnih ustanovah ter v skupnostih za potrebe sester v prostoru bivše Jugoslavije in Albanije. Pregled aktualnega stanja province razodeva veliko dediščino preteklosti in spremembe v sedanjosti. Zadnji del monografije prinaša sintetično predstavitev stoletnega delovanja Slovenske province.

Monografija *Pot ljubezni skozi čas* je izjemno dragoceno delo. Njegova pomembnost je večplastna. Na prvi pogled gre za monografijo s področja slovenske monasteriologije, ki je kljub opravljenemu delu še vedno zelo nepopolna. Zlasti to velja za ženske ustanove in novejši čas. Njena druga izstopajoča dragocenost je v obravnavanem času stare in nove Jugoslavije ter samostojne Slovenije, treh neprimerljivih etap naše polpreteklosti, ko sta gospodarsko-socialni in ideološki sistem zaznamovala našega človeka kot nikoli poprej. [...] Pričujoče delo daleč presega skromnost, ki jo napoveduje naslov monografije. Ne smemo zanikati, da se izjemno vključuje tudi v najsodobnejše ženske študije.

Iz recenzije prof. dr. Staneta Grande

O avtorici

Karla Pacek je leta 2014 diplomirala na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani z diplomskim delom *Ko spregovorijo matične knjige: družbena zgodovina mesta Krško med letoma 1850 in 1918 v luči matičnih knjig*, ki z izvirno analizo vpisov krstov otrok v vikariatu oziroma župniji Krško omogoča vpogled v družbeni, poklicni, demografski in gospodarski položaj mestnega prebivalstva. Leta 2017 je diplomsko delo kot monografijo založil Kulturni dom Krško, enota Mestni muzej Krško. Aktualno področje avtoričinega raziskovanja je zgodovina Slovenske province Družbe hčera krščanske ljubezni. Pričujoča znanstvena monografija je izšla v počastitev stoletnice Slovenske province in pomeni prvo temeljito predstavitev mnogostranskega delovanja sester usmiljenk v slovenskem in širšem jugoslovanskem prostoru.

DRUŽBA HČERA KRŠČANSKE LJUBEZNI

Kratek pregled zgodovine Družbe

V odgovor na gmotno in duhovno bedo svojega časa sta sv. Vincencij Pavelski (1581–1660) in sv. Ludovika de Marillac (1591–1660) v vlogi soustanoviteljev položila temelje Družbi, ki v svojem ustroju nosi znamenja Vincencijeve izredne ljubezni in modrosti ter Ludovikinih praktičnih izkušenj. Oboje skupaj je omogočilo, da so njune duhovne hčere – sestre usmiljenke – v naslednjih stoletjih iz ljubezni do Boga in bližnjega postale v številnih državah poglavitne nosilke zdravstvene in socialne oskrbe, kar je veljalo tudi za slovenski prostor vse do prvih let po drugi svetovni vojni.²

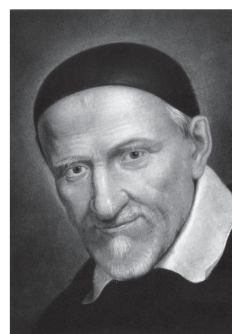
Grb Družbe hčera krščanske ljubezni z geslom »Kristusova ljubezen nas vnema«.

Sv. Vincencij Pavelski

»Sv. Vincencij Pavelski spada med tiste velike zgodovinske osebnosti, ki niso samo svojemu času, ampak tudi poznejšim rodovom dale izrednih pobud za versko in cerkveno, pa tudi na splošno človeško in družbeno življenje. Najbolj znane so njegove pobude, prizadevanja in ustanove na socialnem in karitativnem področju. V hudi in težkih družbenih razmerah v Franciji in Evropi 17. stoletja je Vincencij skrbel tako rekoč za vse sloje in skupine trpečih, ubogih in osamljenih. Zavzemal se je za pomoč in človeško rešitev vprašanja beračev, ki jih je bilo v njegovem času izredno veliko; za bolnike,

² Pacek, Sestre usmiljenke, str. 105–116.

ki so hiral v svojih bednih stanovanjih; za kaznjence, ki so bili obsojeni na veslanje na vojaških in trgovskih ladjah; za lačne in obubožane v tridesetletni vojni; za umobolne, za mlade prestopnike, za najdenčke, za zapuščene in družbeno izobčene ljudi. »Vse, kar je bilo velikodušno storjenega v zadnjih tristo letih na socialnem področju, ima svoj izvor v njem,« pravi Daniel-Rops. Drugo področje, na katerem ima sv. Vincencij Pavelski izredne zasluge, je skrb za večjo izobrazbo duhovnikov in za poglobitev njihove duhovnosti in zavesti odgovornosti do bližnjega,« je v predgovoru k slovenskemu prevodu življenjepisa »izrednega apostola krščanske ljubezni« zapisal ljubljanski nadškof metropolit dr. Alojzij Šuštar.³

Sv. Vincencij Pavelski (1581–1660), ustanovitelj usmiljenk v lazaristov.

Vincencij se je kot kmečki otrok rodil 24. aprila 1581 v kraju Pouy, ki se danes imenuje Saint-Vincent-de-Paul, v jugozahodni Franciji. Med letoma 1596 in 1600 je v Toulousu študiral humanistiko in teologijo. Že pri devetnajstih letih in pol je bil leta 1600 posvečen v duhovnika. Leta 1608 se je preselil v Pariz in tam dosegel položaj dvornega spovednika in miloščinarja pri nekdANJI kraljici Margueriti Valois, prvi ženi francoskega kralja Henrika IV. Pet let pozneje po enoletnem župnikovanju v kraju Clichy je leta 1613 postal domači učitelj in vzgojitelj v aristokratski družini generala francoskih galej Philippa Emmanuela de Gondija. V okviru obiskov grofovih posesti je spoznal vso revščino in pomilovanja vredne življenjske razmere na podeželju. Prav tako je videl resne pomanjkljivosti pri duhovnikih. Te izkušnje so ga privedle do nepreklicne odločitve, da bo svoje duhovništvo posvetil delu z gmotno in duhovno ubogimi ter vzgoji duhovnikov.

³ Daniel-Rops, Sv. Vincencij Pavelski, str. 5.